

สรุปผลการดำเนินโครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตำบลพลวง
ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑
ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา
โดย สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลพลวง

สำนักปลัดเทศบาล โดย งานการเจ้าหน้าที่ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตำบลพลวง โดยการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาศาสตร์พระราชากับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ถ่องแท้ พร้อมทั้งนำมาเผยแพร่และเป็นแบบอย่างให้แก่ประชาชนได้ยึดถือและนำไปปฏิบัติอย่างยั่งยืน
๒. เพื่อให้ประชาชนได้สำนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสถาบันพระมหากษัตริย์
๓. เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยการศึกษาจากศาสตร์พระราชา
๔. เพื่อให้ประชาชนสามารถน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า และสามารถลดรายจ่ายครัวเรือนได้
๕. เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ในเรื่องศาสตร์พระราชากับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรมสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในตำบล และบุคคลภายนอกได้
๖. เพื่อสร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง

เป้าหมาย

๑. จัดอบรมพร้อมทั้งศึกษาดูงานนอกสถานที่ในเรื่องศาสตร์พระราชากับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนหมู่ที่ ๑ - ๑๐ ตำบลพลวง จำนวน ๕๐ คน และเจ้าหน้าที่โครงการ จำนวน ๕ คน จำนวน ๓ วัน
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในเรื่องศาสตร์พระราชากับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แห่ง

งบประมาณ

เบิกจ่ายตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ โครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตำบลพลวง โดยการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการอบรม

๑. ค่าป้ายไวนิลโครงการ ขนาด ๑.๐๐ x ๓.๐๐ เมตร จำนวน ๑ ป้าย เป็นเงิน ๔๕๐ บาท

๒. ค่าจ้างเหมารถโดยสารปรับอากาศ จำนวน ๑ คัน จำนวน ๒ วัน	เป็นเงิน	๓๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าอาหารเช้า จำนวน ๒ มื้อๆ ละ ๗๐ บาท/คน	เป็นเงิน	๗,๗๐๐ บาท
๔. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๓ มื้อ ๆ ละ ๑๑๐ บาท/คน	เป็นเงิน	๑๘,๑๕๐ บาท
๕. ค่าอาหารเย็น จำนวน ๒ มื้อ ๆ ละ ๑๑๐ บาท/คน	เป็นเงิน	๑๒,๑๐๐ บาท
๖. ค่าอาหารว่าง จำนวน ๔ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท/คน	เป็นเงิน	๕,๕๐๐ บาท
๗. ค่าที่พัก จำนวน ๒ คืน ๆ ละ ๑๐๐ บาท/คน	เป็นเงิน	๑๑,๐๐๐ บาท
๘. ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์	เป็นเงิน	๑,๓๐๐ บาท
๙. ค่าของใช้บรรจูกุเอกสาร	เป็นเงิน	๑,๕๐๐ บาท
๑๐. ค่าของสมนาคุณในการดูงาน	เป็นเงิน	๑,๕๐๐ บาท
๑๑. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๓ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๘๐๐ บาท
๑๒. ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น	เป็นเงิน	๕,๐๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้		
๑๓. ค่าจัดทำป้าย/สื่อประชาสัมพันธ์	เป็นเงิน	๑,๕๐๐ บาท
๑๔. ค่าวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับจัดทำแปลงสาธิตฯ และจัดทำบูธอินทรี	เป็นเงิน	๑๐,๐๐๐ บาท
๑๕. ค่าวัสดุ อุปกรณ์ หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ	เป็นเงิน	๒,๕๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐.- บาท

(ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้)

วิธีดำเนินการ

เทศบาลตำบลพลวง

๑. จัดทำรายละเอียดโครงการ

๒. จัดประชุมเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ และรับสมัครประชาชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ

๓. จัดอบรมและศึกษาดูงานเรื่องศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นระยะเวลา ๓ วัน โดยดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการศึกษาอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมและศึกษาดูงานนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๕. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เรื่องศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ประชาชนที่สนใจได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้

๖. แต่งตั้งคณะกรรมการประจำศูนย์การเรียนรู้ฯ และการขยายผลสู่หมู่บ้าน/ชุมชน

๗. ติดตามและประเมินผลโครงการ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. ให้การสนับสนุนสถานที่ในการอบรมและศึกษาดูงาน

๒. ให้การสนับสนุนวิทยากรในการอบรมให้ความรู้

สำนักงานเกษตรอำเภอเขาคิชฌกูฏ

๑. ให้การสนับสนุนนักวิชาการเกษตรสำหรับให้ความรู้ในการจัดทำแปลงสาธิตการเกษตร การเพาะพันธุ์พืช การทำปุ๋ยอินทรีย์ ฯลฯ

สำนักงานประมงจังหวัดจันทบุรี

๑. ให้การสนับสนุนพันธุ์ปลาน้ำจืด

๒. ให้การสนับสนุนนักวิชาการประมงสำหรับให้ความรู้ในการจัดทำแปลงสาธิตการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจันทบุรี

๑. ให้การสนับสนุนพันธุ์สัตว์

๒. ให้การสนับสนุนนักวิชาการสัตวบาลสำหรับให้ความรู้ในการเลี้ยงสัตว์

ระยะเวลาดำเนินการ

การอบรม วันที่ ๒๖ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๓ วัน

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ฯ เดือน มีนาคม ๒๕๖๑ ถึง กันยายน ๒๕๖๑

สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๐ ตำบลพลวง อำเภอเขาชะเมา จันทบุรี และศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาคันทรงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาชะเมา จันทบุรี

หน่วยงานสนับสนุน

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอเขาชะเมา

๓. สำนักงานประมงจังหวัดจันทบุรี

๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจันทบุรี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้

๒. มีแหล่งศึกษาเรียนรู้เรื่องศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ประชาชนและผู้สนใจ

๓. ประชาชนมีความสำนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสถาบันพระมหากษัตริย์

๔. ชุมชนมีความเข้มแข็ง เกิดความสามัคคี

การติดตามและประเมินผล

๑. ประเมินผลจากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการที่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมและศึกษาดูงานมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้ (เชิงปริมาณ)

๒. ประเมินผลโดยการวัดคุณภาพชีวิตของผู้เข้าร่วมโครงการจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ (เชิงคุณภาพ)

๓. ประเมินผลจากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการที่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมและศึกษาดูงานมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต สามารถลดรายจ่าย - เพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้ (เชิงคุณภาพ)

สรุปผลการดำเนินโครงการ

๑. จำนวนประชาชนที่เข้ารับการอบรม จำนวน ๕๐ คน ประกอบด้วย

๑) นายประมวล สุมิตร	๒) นางสาวสุดาพร สุมิตร
๓) น.ส. กนกภรณ์ บุญทอง	๔) นางยุพิน ทองคำ
๕) น.ส.จิตติมา อธิบาย	๖) นายชำนาญ สิงขรบาท
๗) นายเอกวิทย์ แพรกโออน	๘) นายพนนต์ แสงสว่าง
๙) น.ส.พรพิมล แสงสว่าง	๑๐) นายพนม ธรรมเกษตร
๑๑) น.ส.สายน้ำผึ้ง ชะนะแสง	๑๒) นายกมล ชนะวัฒนปัญญา
๑๓) นายวิชา วงษ์สารสิน	๑๔) นายวิชัย ภูเอี่ยม
๑๕) นายธวัช ฤทธิ์นันทน์กำจร	๑๖) น.ส.อรอุมา ปัญญาพูนผล
๑๗) น.ส.วันเพ็ญ ทศนา	๑๘) นางจรรยา กิ่งชา
๑๙) นางจรรยา กิ่งชา	๒๐) น.ส.วิภารัตน์ นิยมรัตน์
๒๑) นายสมนึก พวงมาลัย	๒๒) นายนรินทร์ จันทเลิศ
๒๓) นางวรรัตน์ จันทเลิศ	๒๔) น.ส.พรชญา ศรีแก้ว
๒๕) น.ส.บุญรัตน์ วุฒิชัย	๒๖) นายสันทัต นิยมศิลป์
๒๗) น.ส.ธิดาบุษ พิลาวรรณ	๒๘) น.ส.รัตนา บุญมาก
๒๙) ด.ส.สุภารัตน์ ภูกลิ่น	๓๐) นายจักรกฤษณ์ ช่วยเปรม
๓๑) นายวรวิทย์ นามปิง	๓๒) น.ส.กิตติกา สุนันท์วิริยาภรณ์
๓๓) นายภาสพงศ์ เสไหม	๓๔) นายไพโรจน์ กาญจนวิสุทธิ
๓๕) น.ส.ดวงพร ลูกอินทร์	๓๖) น.ส.พรสวรรค์ เนินหาด
๓๗) น.ส.ณัฏชนันท์ อัมมาทะ	๓๘) นางโชติกา ขจรเมือง
๓๙) นายอนุชาติ เต่าทอง	๔๐) นายกาหลง สุขโข
๔๑) นายณัฏพพงศ์ อินทอง	๔๒) นายขลิท พลอยรัตน์
๔๓) นายปัญญา เชื้อสาย	๔๔) นายสุเมธ ภูมิสะอาด
๔๕) นางเรณู บุญศิริ	๔๖) นางสุรรัตน์ ปานวน
๔๗) น.ส.พรลภัส อัมมาทะ	๔๘) นายจรัญ กลิ่นขจร
๔๙) นางสมศรี สุขโข	๕๐) นายภาคภูมิ ภูมิสะอาด

๒. จำนวนเจ้าหน้าที่โครงการ จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย

๑) นางสาวอริดี สุขไพบูลย์	หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล
๒) นางสาวอัมพร ภูแก้ว	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
๓) นายสามารถ ศิลปวัฒน์	นายช่างไฟฟ้า
๔) นางสาวปวีณา ไกลบาป	เจ้าพนักงานธุรการ
๕) นางสาวกมลพร ศิริพิทักษ์	นักการ

๓. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (เฉพาะการอบรม)

งบประมาณตั้งไว้ ๑๑๐,๐๐๐ บาท ใช้ไป ๙๑,๒๕๐ บาท คงเหลือ ๑๘,๗๕๐ บาท

๔. วิชาความรู้ที่อบรมและศึกษาดูงาน

วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๓.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.

ฟังบรรยายเรื่องศาสตร์พระราช และเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิทยากรประจำศูนย์ฯ

บรรยายประวัติของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทรงพระราชทานพระราชดำริในการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กล่าวคือ "...ด้านหนึ่งก็เป็นจุดประสงค์ของศูนย์ศึกษาก็เป็นสถานที่สำหรับค้นคว้าวิจัยในท้องที่ เพราะว่าแต่ละท้องที่สภาพฝนฟ้าอากาศและประชาชนในท้องที่ต่างๆก็มีลักษณะแตกต่างกันมากเหมือนกัน..." และ "...เป็นการสาธิตการพัฒนาเบ็ดเสร็จ หมายถึง ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ทุกด้านของชีวิต ประชาชนจะหาเลี้ยงชีพในท้องที่ จะทำอย่างไร และได้เห็นวิทยาการแผนใหม่ จะสามารถที่จะหาตัววิธีการจะทำมาหากินให้มีประสิทธิภาพ..." ที่สำคัญคือ "...ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเป็นศูนย์ที่รวบรวมกำลังทั้งหมดของเจ้าหน้าที่ทุกกรมกองทั้งในด้านการเกษตรหรือในด้านสังคม ทั้งในด้านงานส่งเสริมการศึกษามาอยู่ด้วยกัน ก็หมายความว่าประชาชนซึ่งจะต้องการทั้งหลายก็สามารถที่จะมาดู ส่วนเจ้าหน้าที่จะให้ความอนุเคราะห์แก่ประชาชน ก็มาอยู่พร้อมกันในที่เดียวกันซึ่งเป็นสองด้าน ก็หมายความว่า สำคัญปลายทาง คือ ประชาชนจะได้รับประโยชน์ และต้นทุนของผู้เป็นเจ้าหน้าที่จะให้ประโยชน์" และให้ความรู้ในเรื่องของเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่การพึ่งตนเองอย่างเป็นขั้นตอน นำเสนอรูปแบบการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ช่วยให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้แบบพออยู่พอกิน ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ช่วยลดความเสี่ยงในการทำการเกษตร เนื่องจากการผลิตที่หลากหลาย ประกอบกับปัจจุบันมีผู้บริโภคพืชผักมากขึ้น การทำเกษตรทฤษฎีใหม่จึงเป็นช่องทางในการสร้างรายได้จากพืชผักสวนครัว สามารถเก็บขายได้ทุกวัน ให้ความรู้ในเรื่องหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่เริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นที่สุดของประชาชนก่อน ได้แก่ด้านสาธารณสุขเมื่อร่างกายแข็งแรงก็สามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณสุขขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ โดยการทำตามลำดับขั้นคือต้องสร้างพื้นฐานความพออยู่พอกินของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน เน้นการพึ่งพาตนเอง การพออยู่พอกิน และหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัส ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยในความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีระบบภูมิคุ้มกันในตัว โดยต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวัง จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

เวลา ๐๘.๓๐ น. - ๑๐.๓๐ น.

การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ โดยวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้

วิทยากรให้ความรู้ในเรื่องขั้นตอนการเพาะเห็ดในถุงพลาสติกโดยใช้วัสดุธรรมชาติตามท้องถิ่น ขั้นตอนในการเลี้ยงเชื้อเห็ดและการผลิตถุงเห็ด การทำโรงเรือนเพาะเห็ด การดูแลรักษาให้เห็ดเจริญเติบโตในสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม การทำให้เห็ดเกิดดอก ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดดอก ได้แก่ แสงสว่าง ความชื้น อุณหภูมิ การดูแลรักษาที่สำคัญ คือ ๑) ประตูโรงเรือนจะต้องป้องกันลมพัดเข้าโรงเห็ด เพราะจะทำให้เห็ดฝ่อไม่เป็นดอก ๒) น้ำที่ใช้รดก่อนเห็ด ต้องไม่มีคุณสมบัติเป็นด่าง ๓) ขณะรดน้ำ อย่าให้ไหลลงปากถุงของก้อนเห็ด

๔) การเก็บดอกให้ใช้ปลายช้อน แซะโคนดอกเห็ดออกให้หมด อย่าให้เกิดการอุดตัน ๕) ก่อนเก็บเห็ดห้ามรดน้ำให้ดอกเห็ดที่จะเก็บโดยเด็ดขาด เพราะเห็ดจะเก็บได้ไม่นานและรสชาติเห็ดจะเสีย ๖) ก่อนเห็ดที่บรรจุซีลี้อยจะต้องแน่นพอดี ๗) ดอกเห็ดที่จะนำมาต่อเชื้อ ควรเป็นดอกที่ออกรุ่นที่ ๒ สามารถใช้ต่อเชื้อได้ดีและไม่ควรใช้เกิน ๓ รุ่น ๘) ต้องระวังควบคุมความชื้นสัมพัทธ์ให้เหมาะสม เช่น วันไหนมีฝนตกก็ไม่ต้องรดน้ำ โดยฝึกการใช้หลังมือโบกสะบัดในโรงเรือนเพื่อสัมผัสหาความชื้น ๙) กรณีที่ก้อนเห็ด เกิดราสีเขียวขึ้นต้องรับน้ำออกจากโรงเห็ดทันที แล้วนำไปทำปุ๋ยหมัก ๑๐) เมื่อก้อนเห็ดหมดอายุ นำออกจากโรงเห็ดเปิดดอกแล้ว ควรทำความสะอาดโรงเรือนแล้วโรยด้วยปูนขาวให้ทั่ว พักไว้ประมาณ ๗ วัน ก่อนนำเห็ดชุดใหม่เข้ามาเปิดดอก ๑๑) ซีลีอที่จะใช้เพาะเห็ด ควรมีลักษณะยางมีสีขาวหรือสีเหลือง อย่าตากแดด ตากฝน จะทำให้คุณภาพซีลีอเสื่อมคุณภาพ และอายุของซีลีอที่ใช้เพาะเห็ดควรใช้ให้หมดภายใน ๕ เดือน แนะนำการคัดต้นทุนและผลตอบแทนในการเพาะเห็ดชนิดต่าง ๆ (และให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ลงมือปฏิบัติในการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก)

เวลา ๑๐.๓๐ น. - ๑๒.๐๐ น.

การเลี้ยงเปิด เลี้ยงไก่ โดยวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้

วิทยากรให้ความรู้ในเรื่องของพันธุ์ไก่ที่เหมาะสมกับการเลี้ยงเพื่อการจำหน่าย การคัดเลือกพันธุ์ ต้นทุนการผลิต การวางผังโรงเรือนเลี้ยงไก่แบบง่าย โดยใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น โรงเรือนจะต้องไม่ทึบและมีความสูงเพื่อที่จะให้ผู้เลี้ยงเข้าออกได้สะดวก โดยขนาดของโรงเรือนขึ้นอยู่กับจำนวนไก่ ขนาดอายุของไก่ที่จะเลี้ยง และโรงเรือนควรอยู่ห่างจากบ้านพักอาศัยของตนเองและเพื่อนบ้านพอสมควร และควรจัดให้มีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อพร้อมฝาปิดไว้บริเวณหน้าทางเข้าบริเวณที่เลี้ยงด้วย แนะนำโรคที่สำคัญที่เกิดกับไก่ และวิธีการป้องกันและรักษาในเบื้องต้น โดยผู้เลี้ยงสามารถรักษาได้เอง การทำวัคซีนในสัตว์ปีกเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันกับโรคให้กับไก่เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการเลี้ยง แนะนำวิธีการให้อาหารที่ถูกต้องและเหมาะสมกับช่วงอายุของไก่

ให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงเปิดไล่ทุ่ง ข้อดีและข้อเสียของการเลี้ยงเปิดไล่ทุ่ง ข้อดี คือ ๑) เป็นจะได้อาหารจากเมล็ดข้าวที่ร่วงตามทุ่งนา รวมถึง หอยเชอรี่ กุ้ง หอย ปู และปลา ๒) ลดต้นทุนอาหารสำเร็จรูป ๓) เปิดให้ไข่ที่มีคุณภาพดีเป็นที่ต้องการของตลาดเพราะได้รับสารสีแดงจากหอยเชอรี่ ๔) เกิดการกระจายรายได้จากการจ้างเลี้ยงเปิดและการขนย้ายเปิด ข้อเสีย คือ ๑) เป็นอยู่รวมกันเป็นฝูง หากเกิดโรคระบาดจะมีความเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อโรคอย่างรวดเร็ว ๒) การเลี้ยงเปิดไล่ทุ่งมีโอกาสนสัมผัสกับนกธรรมชาติที่เป็นพาหะนำโรคได้ตลอดเวลา ๓) ต้องมีการเคลื่อนย้ายเปิดเพื่อหาแหล่งอาหารอยู่เสมอ ถ้าไม่มีมาตรการควบคุมที่เข้มงวด อาจส่งผลให้เปิดไล่ทุ่งเป็นตัวการแพร่ระบาดของโรคให้สัตว์อื่นได้ แนะนำพันธุ์เปิดไล่ทุ่งที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย รูปแบบการเลี้ยงเปิด ซึ่งมีอยู่ ๔ แบบ ประกอบด้วย การเลี้ยงในทุ่งนา การเลี้ยงแบบหลังบ้าน การเลี้ยงแบบโรงเรือนระบบเปิด และการเลี้ยงในโรงเรือนระบบปิดแบบอึแฉะ ซึ่งเป็นการเลี้ยงระดับอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก

เวลา ๑๓.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.

การขยายพันธุ์มะนาวในวงบ่อ และการปลูกฝังไฮโดรโปนิก โดยวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้

การขยายพันธุ์มะนาวในวงบ่อ มีการแนะนำให้ความรู้ในเรื่องพันธุ์มะนาวที่นิยมปลูก และมีผลผลิตจำนวนมาก เหมาะสำหรับการปลูกเพื่อจำหน่าย ให้ความรู้ในเรื่องของโรคต่าง ๆ ที่เกิดกับมะนาวและวิธีการป้องกันและดูแลรักษา การขยายพันธุ์มะนาวในรูปแบบต่าง ๆ และการขยายพันธุ์มะนาวในวงบ่อ ซึ่ง

๓. เป็นการเสริมสร้างพักโภชนาการสง

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑

เวลา ๐๘.๓๐ น. - ๑๐.๓๐ น.

การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ โดยวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้

วิทยากรให้ความรู้ในเรื่องการผลิตน้ำหมักชีวภาพ ซึ่งเป็นการนำวัสดุอินทรีย์ในลักษณะสดและอบน้ำมาหมักโดยจุลินทรีย์ในสภาพของเหลว เพื่อใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช โดยใช้น้ำตาลเป็นแหล่งอาหารและพลังงานของจุลินทรีย์ การใช้พืชหรือวัสดุที่มีความหวานเพื่อทดแทนการใช้น้ำตาลในการผลิตน้ำหมักชีวภาพ ได้แก่ น้ำตาลทราย อ้อย ลำไย ผักจามจุรี โดยวิธีการคือหั่นหรือสับวัสดุพืชหรือสัตว์ให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ ผสมกับวัสดุให้ความหวานในถังหมัก นำสารเร่ง ชูปเปอร์ พด.๒ จำนวน ๑ ชองผสมในน้ำ ๑๐ ลิตร คนให้เข้ากัน เทสารละลายเร่งสารชูปเปอร์ พด. ๒ ในถังหมัก คนให้เข้ากันเติมน้ำให้ได้ตามส่วนผสม ปิดฝาไม่ต้องสนิทและตั้งไว้ในที่ร่ม ในระหว่างการหมัก คนหรือกวน ๑ - ๒ ครั้ง/วัน เพื่อระบายก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และทำให้ส่วนผสมคลุกเคล้าได้ดียิ่งขึ้น (และให้ผู้เข้าอบรมได้ทดลองทำน้ำหมักชีวภาพ โดยใช้ขมิ้นเป็นวัสดุในการทำ) และได้ให้ความรู้ในเรื่องการนำหมักชีวภาพจากหน่อกล้วย น้ำหมักชีวภาพจากนม น้ำหมักชีวภาพจากไข่ การผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้สารเร่งชูปเปอร์ พด.๑ โดยสามารถนำเศษพืชแห้งหรือเศษเหลือจากพืช มูลสัตว์ มาหมักรวมกันและผ่านกระบวนการย่อยสลายโดยกิจกรรมจุลินทรีย์ จนเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมเป็นวัสดุที่มีลักษณะอ่อนนุ่ม เปื่อยยุ่ย ไม่แข็งและมีสีน้ำตาลปนดำ นำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงดิน ทำให้ดินร่วนซุย การระบายอากาศและการอุ้มน้ำของดินดีขึ้น รากพืชกระจายได้ดี เป็นแหล่งธาตุอาหารพืช เพิ่มแหล่งอาหารของจุลินทรีย์ ทำให้จุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดินเพิ่มขึ้น

เวลา ๑๐.๓๐ น. - ๑๒.๐๐ น.

การประมง (การเลี้ยงกบ/เลี้ยงปลา) โดยวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้

วิทยากรให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงกบ ซึ่งเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมจากเกษตรกรเป็นอย่างมาก เพราะกบเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย ใช้เวลาเลี้ยงน้อยและได้รับความนิยมในการบริโภคสูง ตลาดต่างประเทศมีความต้องการสินค้ากบเปิดกว้างมากขึ้น โดยเฉพาะกบนามีโอกาสส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศมากขึ้น โดยการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ จะต้องมียุ ๑ ปีขึ้นไป น้ำหนักไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ กรัม ในการเพาะพันธุ์ควรใช้บ่อซีเมนต์ระดับน้ำในบ่อไม่ควรเกิน ๕ เซนติเมตร และเมื่อกบออกไข่แล้วต้องนำพ่อแม่พันธุ์ออกจากบ่อเพาะ เพื่อป้องกันไม่ให้แพะไข่แตกเนื่องจากการเคลื่อนไหวของพ่อแม่พันธุ์ โดยการเลี้ยงกบมีแบบการเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ การเลี้ยงกบในกระชัง และให้ความรู้เรื่องการให้อาหารกบ ให้เหมาะสมตามระยะขนาดของกบ

การเลี้ยงปลา ให้ความรู้ในเรื่องการเพาะพันธุ์ปลาในบ่อซีเมนต์ เป็นวิธีการเพาะพันธุ์ที่ค่อนข้างง่ายต่อการจัดการ เหมาะสำหรับฟาร์มที่มีขนาดเล็กหรือมีเนื้อที่จำกัด ซึ่งจะเก็บรวบรวมลูกปลาได้ง่ายในการอนุบาลลูกปลาที่ฟักเป็นตัวแล้วอายุประมาณ ๔ วันลงอนุบาลในบ่อซีเมนต์ ให้อาหารผสมฮอว์โมนวันละ ๔ - ๕ ครั้ง อนุบาลเป็นเวลา ๑๐ วัน แล้วย้ายไปอนุบาลต่อในกระชัง และได้ให้ความรู้ในเรื่องการแปลงเพศปลานิล ซึ่งเป็นวิธีการผลิตปลานิลเพศผู้ เนื่องจากปลานิลเพศผู้เจริญเติบโตเร็วกว่าและให้ผลผลิตสูงกว่าปลานิลเพศเมีย การเลี้ยงเฉพาะปลานิลเพศผู้จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องลูกปลาที่เกิดในบ่อ ทำให้อัตราความหนาแน่นสูงเป็นปัญหาสำคัญต่อการเลี้ยงปลาในเชิงพาณิชย์

เวลา ๑๓.๐๐ น. - ๑๔.๓๐ น.

การปลูกพืชสมุนไพร โดยวิทยาการประจำฐานการเรียนรู้

วิทยาการได้นำเยี่ยมชมสวนป่าสมุนไพร ซึ่งเป็นสวนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เพื่อเป็นแหล่งปลูกรวบรวมพืชสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ไว้ศึกษาวิจัยทางวิชาการ เผยแพร่การใช้ประโยชน์ และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ของประชาชนทั่วไป โดยมีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ เน้นการปลูกพืชสมุนไพรที่มีความสำคัญของไทยและชนิดที่ได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นพิเศษ โดยมีพืชสมุนไพรปลูกไว้ประมาณ ๙๐๙ ชนิด และวิทยาการได้อธิบายสรรพคุณของสมุนไพรที่เข้าอบรมสนใจให้ทราบโดยสังเขป เช่น

ขมิ้นชัน ไม้ล้มลุก มีลำต้นเป็นเหง้าใต้ดินเนื้อในเหง้าสีเหลืองอมส้ม มีกลิ่นหอม ใบเดี่ยว เรียงสลับ กลีบประดับสีเขียวอ่อน กลีบปากสีเหลืองนวล สรรพคุณ เหง้า ขับลม แก้อาการฟกช้ำ บำรุงผิวพรรณ รักษาโรคผิวหนังผื่นคัน ยับยั้งการเจริญของเชื้อหนอง แก้ก้อนฝี ท้องเฟ้อ รักษาแผลในกระเพาะอาหาร

เขยตาย ไม้พุ่ม ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ เรียงสลับ ดอกสีขาว มีกลิ่นหอม ออกเป็นช่อตามง่ามใบ ผลสด รูปกลม เมื่อสุกสีชมพู สรรพคุณ ราก กระทุ้งพิษ แก้พิษฝีภายในและภายนอก ยับยั้งเชื้อไวรัสบางชนิด แก้พิษงู แก้พิษแมลงกัดต่อย เปลือก และเนื้อไม้ แก้ฝีภายในและภายนอก ขับน้ำนม ดอกและผล รักษาหิด

หญ้าหนวดแมว ไม้ล้มลุก ลำต้นรูปเหลี่ยมมีขนสั้น ๆ ปกคลุม ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก ขอบใบหยัก ดอกช่อ กลีบดอกสีขาวหรือขาวอมม่วงอ่อน ผลแห้งไม่แตก สีน้ำตาลดำ สรรพคุณ ลำต้นและใบ ขับปัสสาวะ รักษาโรคไต โรคนี้่ว แก้ปวดเมื่อย รักษาโรคเบาหวาน ลดความดันโลหิต ขับกรดยูริก ผู้ป่วยโรคหัวใจไม่ควรใช้

และได้นำเยี่ยมชมตามทางเดินศึกษาในสวนป่าสมุนไพร ซึ่งมีการติดป้ายชื่อสมุนไพรพร้อมสรรพคุณไว้ทุกชนิด

๕. ประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการอบรมได้รับ (สรุปจากแบบรายงานงานของผู้เข้ารับการอบรม)

๕.๑ สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน รู้แนวทางการดำรงชีวิตให้อยู่อย่างพอดี พอกินและมีความสุข เข้าใจในหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ในการทำการเกษตร

๕.๒ สามารถนำความรู้ที่ได้รับในเรื่องการเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ มาปรับใช้ในการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

๕.๓ ได้รู้กระบวนการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ที่ถูกต้องและให้ได้คุณภาพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสวนผลไม้ในการปรับปรุงคุณภาพดิน ลดต้นทุนการผลิต และลดการใช้สารเคมี

๕.๕ ได้ความรู้ในเรื่องการขยายพันธุ์มะนาว และการดูแลรักษาให้มีผลผลิตนอกฤดู เพื่อนำไปปรับใช้ในการเพิ่มผลผลิตให้กับมะนาวที่ปลูกไว้ เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

๕.๖ ได้รู้ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรต่าง ๆ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการรักษาโรคต่าง ๆ ในเบื้องต้น

๖. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

มีผู้เข้าอบรมจำนวนทั้งสิ้น ๕๐ ราย ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๐ โดยมีรายละเอียดของผู้เข้ารับการอบรม แยกเป็น

- ๖.๑ เพศ เพศชาย จำนวน ๑๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๑๔
 เพศหญิง จำนวน ๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘๖
- ๖.๒ อายุ อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐
 อายุ ๓๐ - ๔๐ ปี จำนวน ๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๑
 อายุ ๔๑ ปี ขึ้นไป จำนวน ๑๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๙
- ๖.๓ อาชีพ อาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน ๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘๗
 อาชีพค้าขาย จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑
 อาชีพรับจ้าง จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑
 อาชีพอื่น (รับราชการ/นักเรียน/นักศึกษา) จำนวน ๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๑
- ๖.๔ การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ

ระดับ ๕ = มากที่สุด ระดับ ๔ = มาก ระดับ ๓ = พอใช้ ระดับ ๒ = น้อย ระดับ ๑ = น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ เป็นไปอย่างทั่วถึง	๑๕ (๔๔.๘๖)	๑๖ (๔๕.๗๑)	๓ (๘.๕๗)	๐	๑ (๒.๘๖)
๒. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดอบรม	๑๑ (๓๑.๔๓)	๑๙ (๕๔.๒๙)	๔ (๑๑.๔๓)	๐	๑ (๒.๘๖)
๓. ความเหมาะสมของสถานที่จัดอบรม	๑๙ (๕๔.๒๙)	๑๓ (๓๗.๑๔)	๒ (๕.๗๑)	๐	๑ (๒.๘๖)
๔. ความรอบรู้ และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	๑๙ (๕๔.๒๙)	๑๒ (๓๔.๒๙)	๔ (๑๑.๔๓)	๐	๐
๕. ท่านได้รับความรู้ แนวคิด การนำไปปฏิบัติในเรื่องที่จัดการอบรม	๑๔ (๔๐.๐๐)	๑๖ (๔๕.๗๑)	๔ (๑๑.๔๓)	๐	๑ (๒.๘๖)
๖. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	๑๔ (๔๐.๐๐)	๑๗ (๔๘.๕๗)	๓ (๘.๕๗)	๐	๑ (๒.๘๖)
๗. สิ่งที่ท่านได้รับการจากการอบรม เป็นไปตามความคาดหวังของท่าน	๑๒ (๓๔.๒๙)	๑๘ (๕๑.๔๓)	๓ (๘.๕๗)	๑ (๒.๘๖)	๑ (๒.๘๖)
๘. ความพึงพอใจของท่านต่อภาพรวมของโครงการ	๑๕ (๔๒.๘๖)	๑๔ (๔๐.๐๐)	๕ (๑๔.๒๙)	๐	๑ (๒.๘๖)

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินโครงการ

๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ เป็นไปอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ ๔๕.๗๑
๒. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดอบรม อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ ๕๔.๒๙
๓. ความเหมาะสมของสถานที่จัดอบรม อยู่ในระดับ มากที่สุด ร้อยละ ๕๔.๒๙
๔. ความรอบรู้ และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร อยู่ในระดับ มากที่สุด ร้อยละ ๕๔.๒๙
๕. ท่านได้รับความรู้ แนวคิด การนำไปปฏิบัติในเรื่องที่จัดการอบรม อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ ๔๕.๗๑
๖. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ ๔๘.๕๗
๗. สิ่งที่ท่านได้รับการจากการอบรม เป็นไปตามความคาดหวังของท่าน อยู่ในระดับ มาก ร้อยละ ๕๑.๔๓
๘. ความพึงพอใจของท่านต่อภาพรวมโครงการ อยู่ในระดับ มากที่สุด ร้อยละ ๔๒.๘๖

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนามนการดำเนินโครงการในโอกาสต่อไป (สรุปจากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม)

๑. ต้องการให้มีการส่งเสริมเฉพาะกลุ่ม เฉพาะเรื่อง และนำมาอบรมและฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม
๒. ต้องการให้จัดอบรมโครงการที่เกี่ยวกับการเพาะเห็ดโดยตรง
๓. ต้องการให้มีการจัดอบรมแบบนี้ทุก ๆ ปี
๔. ต้องการให้มีการจัดอบรมไปสถานที่ต่าง ๆ สำหรับเยาวชนในพื้นที่
๕. ต้องการให้มีการอบรมในเรื่องของพืชโดยเฉพาะ
๖. ปรับปรุงในเรื่องระยะเวลา
๗. วิทยากรควรจะมีการถ่ายทอดความรู้ได้มากกว่านี้

๗. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินโครงการ (เจ้าหน้าที่โครงการ)

๗.๑ ผู้เข้ารับการอบรมส่งเอกสารรายงานผลการอบรม และแบบประเมินความพึงพอใจไม่ครบทุกราย ทำให้การประเมินผลการดำเนินโครงการ อาจมีความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง

๗.๒ บางหัวข้อวิชาที่จัดการอบรม ต้องมีระยะเวลาในการอบรมที่มากกว่าที่กำหนดในครั้งนี จึงจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ เช่นการเพาะเห็ดเศรษฐกิจ ต้องมีเวลาการเรียนรู้อย่างน้อย ๒ วัน

(ลงชื่อ)

ผู้จัดทำรายงาน

(นางสาวอัมพร ฤแก้ว)

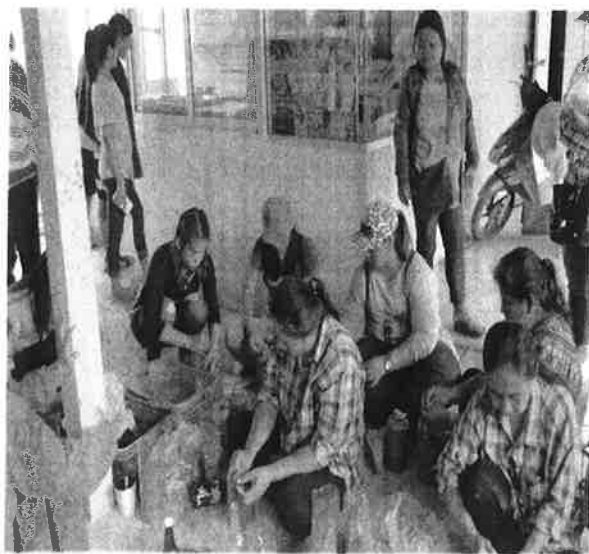
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ

ภาพถ่ายประกอบการดำเนินโครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่
ประชาชนในพื้นที่ตำบลพลวง โดยการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
ฟังบรรยายเรื่องศาสตร์พระราชา และเศรษฐกิจพอเพียง

การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ

การเลี้ยงเปิด เลี้ยงไก่

การขยายพันธุ์มะนาวในวงบ่อ

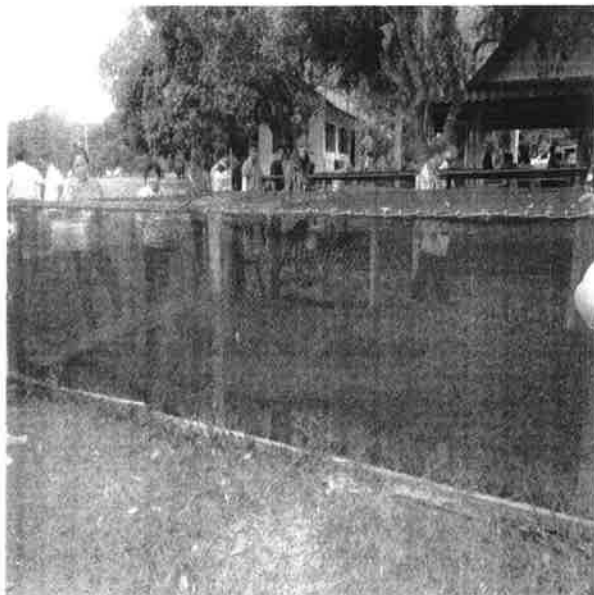
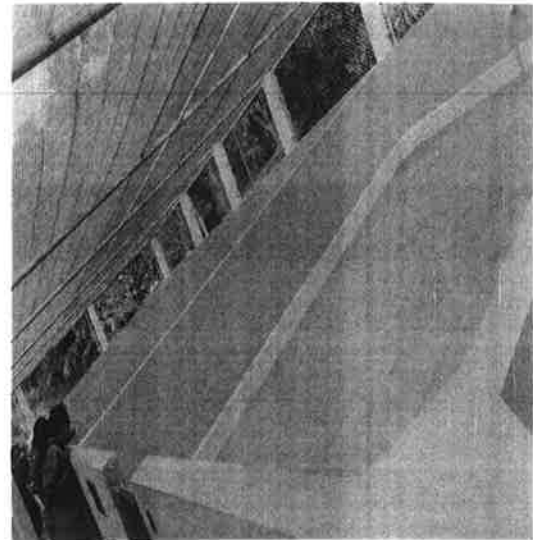
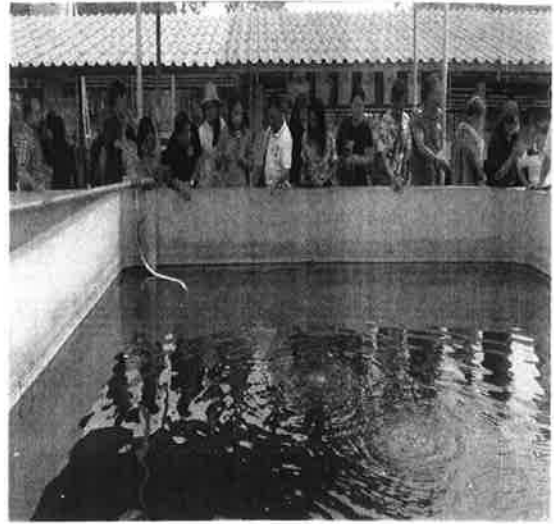
การปลูกผักไฮโดรโปนิก

การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

การเลี้ยงกบ/เลี้ยงปลา

การปลูกพืชสมุนไพร

